Schenckingi maja müümise puhul õuekohtule oli rael nähtavasti kavatsus saadava rahaga üles ehitada vana raekoda [66]. Kuna aga, nagu edaspidi näeme, ainult osa müügihinnast tasuti rahas, ei oleks sellest kaugeltki jätkunud. Peale selle oli linnal 1634. aastast alates käsil teine ehitustöö — Emajõe sild. Hiljemini lisanes vesiveski ehitamine, samuti Emajõele. Sild saadi hädaga viia lõpuni, veski ehitamine jäi aga pooleli ja ettevõtte ainsaks tagajärjeks olid kulukad protsendid [67].

Niisugused kogemused võtsid rael ja gildidel tahtmise alustada eelnevaist veel suuremat ehitust, kui selleks olekski olnud võimalik saada raha. Pärast aastat 1638, millal vanas raekojas toimetati veel mõningaid väheseid remonte [68], muutuvad linnaarvete kaotsimineku tõttu teated väga puudulikuks. A. 1656 otsustati sinna paigutada sõjalistel põhjustel mahalõhutud Emajõe veski palgid [69]. Sellest peaks järeldama, et raekoda vahepeal oli muutunud täiesti elamiskõlbmatuks. Kuid 1656. a. suvel, pärast allaandmist venelastele, vandusid Tartu kodanikud „suures raekojas" tsaarile truudust ja raad kostitas seal vene vojevoodi [70]. Nähtavasti hävis vana raekoda lõplikult pärast Tartu tagastamist Rootsile a. 1661.

II. XVII SAJANDI HÄDARAEKOJAD.

1) Schencking'i maja.

Hoone, mis tuntud selle nime all XVII sajandi esimesel poolel, asus Rüütli ja Küütri tänava nurgal (krundi praegune hüpoteeginumber 100/1). Piiskopiaja lõpul asus sel krundil kaks maja, üks Küütri, teine Rüütli tänaval. Esimene doneeriti Poola aja algul aastal 1582 Hans Sonnenschein'ile, teine Ewert Windmöller'ile. Hans Sonnenscheini surma järele kinkis raad tema maja Tartu ökonoom Georg Schencking'ile. Schencking omandas ostu teel kõrvalasuva Windmöller'i maja ning ehitas mõlemad kokku üheks hooneks. Rootsi okupatsiooni ajal (1601—1603) kuulus maja riigile, kuid poolakate tagasitulekul anti see ökonoomi pojale tagasi. Tartu teiskordsel vallutamisel rootslaste poolt aastal 1625 langes Schenckingi maja uuesti kroonule ning kingiti järgmisel aastal Gustav Adolfi poolt linnale raekojaks[71], nagu eespool mainitud.

Ainult neli aastat kasustas linn oma uut raekoda segamatult. 1630. aasta kevadel palus kindralkuberner Johann Skytte raekoja saali vastasutatud Tartu Õuekohtu istungite pidamiseks seniks, kuni seatakse korda vastavad ruumid lossis [72]. Kindralkuberneri palvet ei võidud jätta muidugi täitmata ning Õuekohus asus raekotta. Loomulikult ei

---

[66]) Müügilepingu kontsept 10. aprillist 1641. Leidub köites „Sammlung verschiedener Aufträge etc. (A. 24), lk. 227—228.

[67]) Vt. Wybers, „Actiones Wegen der Brücken und Waszermühlen", kogus „Status Dorpatensis" (A. 23), f. 151—172.

[68]) Kambriarve a. 1638, (XXXIII, 5).

[69]) Wybers, Coll. mai II, (A. 1), lk. 1512.

[70]) 1656. a. piiramise päevaraamat ,(L. XIII, 26).

[71]) Wybers, R. B., (A. 10.), f. 68 b, 85 a.

[72]) Wybers, Coll. mai I., (A. 1), lk. 572.

Tartu II, lk. 225